



Voorstel

Gemeenteraad

Datum: 28 april 2021
Zaak: 678
Portefeuillehouder: Jan Jakob Boersma

Opsteller: Maarten van der Werff
Contactgegevens: maarten.vanderwerff@midden-groningen.nl

Onderwerp: Ontwerpbegroting 2022 Omgevingsdienst Groningen

1. Voorstel

1. Kennis te nemen van de ontwerpbegroting 2022 en de memo financieringsmodel van de Omgevingsdienst Groningen.
2. Geen zienswijze in te dienen tegen de ontwerpbegroting Omgevingsdienst Groningen 2022.

2. Inleiding

Op 1 april 2021 heeft de Omgevingsdienst Groningen (ODG) de ontwerpbegroting 2022 toegezonden. Tevens is een memo bijgevoegd over het nieuwe financieringsmodel. Het algemeen bestuur (AB) van de ODG heeft op 5 maart 2021 besloten om in te stemmen met het nieuwe financieringsmodel. Beide documenten zijn als bijlage toegevoegd.

Ontwerpbegroting ODG 2022

Op vrijdag 26 maart 2021 heeft het AB van de ODG de ontwerpbegroting 2022 vastgesteld. Met de vaststelling van de ontwerpbegroting wordt een volgende stap gezet in het proces rondom de begroting. De gemeenteraad heeft op basis van de gemeenschappelijke regeling de bevoegdheid om een zienswijze op de ontwerpbegroting 2022 in te dienen bij het AB. Voor de ontwerpbegroting is gerekend met loon- en prijsstijgingen van 2,25%. Verder is de deelnemersbijdrage gebaseerd op de te verwachten afname van producten, waarbij een regionale ondergrens geldt voor het minimale toezicht niveau op milieutaken.

De jaarstukken van de ODG over 2020 worden u apart nagezonden door middel van een raadsbrief.

Financieringsmodel

In 2020 is hard gewerkt aan het uitwerken van een nieuw financieringsmodel. Met dit nieuwe financieringsmodel wordt scherper inzichtelijk gemaakt welke kosten zijn verbonden aan de producten die van de ODG worden afgenomen. Hiermee is de opgave voor de leefomgeving, inzet

van de ODG en de deelnemersbijdrage met elkaar in verband gebracht.

Het AB van de ODG heeft op 5 maart 2021 met meerderheid van stemmen besloten om over te gaan tot invoering van dit nieuwe financieringsmodel. De gemeenten Westerwolde, Westerkwartier en Groningen hebben tegen gestemd.

3. Publiekssamenvatting

De gemeente Midden-Groningen laat alle taken op het gebied van vergunningverlening en toezicht en handhaving voor bouw en milieu door de Omgevingsdienst Groningen uitvoeren. Hieraan zijn financiële verplichtingen verbonden. Om betrokken te zijn bij de totstandkoming van deze verplichtingen krijgt de gemeenteraad de mogelijkheid om een zienswijze in te dienen op de ontwerpbegroting.

Ontwerpbegroting ODG 2022

De Omgevingsdienst Groningen voert voor de gemeente Midden-Groningen de Wabo-taken uit. Om deze taken te kunnen uitvoeren worden kosten gemaakt en betalen gemeenten een jaarlijkse bijdrage. Hiervoor wordt ieder jaar een begroting opgesteld. Voordat de begroting kan worden vastgesteld, krijgt de gemeenteraad de mogelijkheid om zijn zienswijze in te dienen tegen de ontwerpbegroting. In deze fase is het proces rondom de begroting nu aanbeland.

Financieringsmodel

De Omgevingsdienst Groningen wordt betaald door de deelnemers. Dit zijn de Groninger gemeenten en de provincie Groningen. Op dit moment vindt financiering plaats op basis van een vast bedrag per jaar. Met het nieuwe financieringsmodel wordt afgerekend op productniveau.

4. Bevoegdheid van de Raad

De ODG is ontstaan bij het sluiten van een gemeenschappelijke regeling tussen de provincie Groningen en alle Groninger gemeenten. Daaruit vloeit voort dat de gemeente Midden-Groningen ook mede-eigenaar is van de ODG. Vanuit de rol van eigenaar moet worden gestreefd naar een evenwichtige bedrijfsvoering.

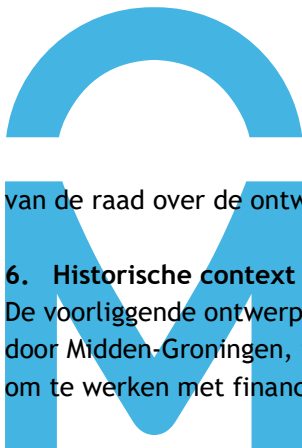
Naast de rol van eigenaar is de gemeente Midden-Groningen ook opdrachtgever voor de taken die de ODG voor haar uitvoert. Vanuit deze rol vindt veelvuldig afstemming plaats over de wijze waarop de taken worden verricht in relatie tot de verstrekte opdracht.

Ontwerpbegroting ODG 2021

Met de toezending van de begrotingsstukken voldoet de ODG aan artikel 35 lid 1 van de Wet gemeenschappelijke regelingen. Dit artikel bepaalt dat het dagelijks bestuur van het openbaar lichaam, het bestuur van de bedrijfsvoering organisatie of het gemeenschappelijk orgaan de ontwerpbegroting acht weken voordat zij aan het algemeen bestuur wordt aangeboden, respectievelijk acht weken voordat zij door het bestuur van de bedrijfsvoering organisatie of het gemeenschappelijk orgaan wordt vastgesteld, toestuurt aan de raden van de deelnemende gemeenten. Het geven van een zienswijze is een raadsbevoegdheid.

5. Beoogd effect

Informeren van de raad in het kader van de P&C cyclus van de Gemeenschappelijke regeling van de ODG en over het nieuwe financieringsmodel. Informeren van het AB van de ODG over het standpunt



van de raad over de ontwerpbegroting 2022.

6. Historische context

De voorliggende ontwerp begroting 2022 is de begroting waar het takenpakket, zoals ingebracht door Midden-Groningen, financieel integraal in is verwerkt. Bij de oprichting van de ODG is gekozen om te werken met financiering op basis van lump sum bijdragen.

7. Argumenten

Ontwerpbegroting 2022

Vanaf 2021 vindt de begrotingsopzet plaats op basis van het nieuwe financieringsmodel. De jaarlijkse bijdrage wordt bepaald aan de hand van de jaaropdracht die de gemeente sluit met de ODG. In deze jaaropdracht wordt geraamd hoeveel producten de gemeente Midden-Groningen gaat afnemen. Hierbij moet worden gedacht aan een inschatting van het aantal vergunningen, toezicht- en handhavingzaken. Dit is niet exact te bepalen op voorhand. Ter illustratie, voor het jaar 2020 is sprake van een substantiële verhoging van het aantal aanvragen omgevingsvergunningen.

De jaarbijdrage wordt voor 2022 met 2,25% verhoogd. Dit betreft een verhoging als gevolg van indexering van loon- en prijsstijgingen. De bijdrage voor 2022 komt daarmee op een totaal bedrag van € 3.303.000,-. Hierboven komen de kosten voor de zachte landing voor de invoering van het financieringsmodel á € 150.000,-, waarover hierna meer informatie volgt. Tevens wordt een extra bijdrage geleverd voor de kosten van het huidige structurele meerwerk voor asbesttaken. Schematisch ziet het er als volgt uit voor 2020:

<i>omschrijving</i>	<i>bedrag</i>
begroting	€ 3.303.000,-
Bijdrage zachte lading	€ 150.000,-
Inbreng basistaken *	€ 15.000,-
TOTAAL	€ 3.468.000,-

* Voor asbesttaken werd een jaarlijkse meerwerkopdracht verstrekt die nu integraal wordt verwerkt in de jaaropdracht.

Ten aanzien van de overige incidentele lasten, zoals opgenomen in de begroting van de ODG, moet worden vermeld dat deze ten laste worden gebracht van de algemene reserve. Het gaat hierbij met name om incidentele lasten voor IT en de Omgevingswet. Dit leidt ertoe dat deze lasten geen nadelige effecten hebben op de deelnemersbijdragen. De weerstandscapaciteit is na deze onttrekking nog toereikend voor de bekende risico's.

Financieringsmodel

Het financieringsmodel in de huidige variant is gebaseerd op lump sum financiering. Het nieuwe model ziet op output financiering. Dit houdt in dat per product een bepaald bedrag in rekening wordt gebracht. De bedragen per product zijn tot stand gekomen uit meerdere sessies tussen deelnemers en de ODG. Hierbij is onder andere gekeken naar de kengetallen die voor producten moeten worden gehanteerd. Een kengetal bevat de tijdsbesteding per product. De ODG heeft al

geruime tijd een zorgvuldige uren administratie, waardoor een goed beeld op de kengetallen is verkregen. Deze zijn vergeleken met andere omgevingsdiensten, hieruit zijn grote verschillen naar voren gekomen. Op basis van de uren en de gemiddelde uurtarieven wordt vervolgens de prijs per product verkregen.

De invoering van het nieuwe financieringsmodel leidt tot herverdeling van deelnemers bijdragen. Voor sommige gemeenten betekent dit dat de jaarlijkse bijdrage wordt verhoogd. Voor andere gemeenten, waaronder Midden-Groningen, betekent dit een lagere jaarlijkse bijdrage. Het uitgangspunt bij invoering is dat dit kostenneutraal plaatsvindt, waarbij wel sprake is van herverdeeleffecten tussen de deelnemers. Voor Midden-Groningen betekent dit herverdeeleffect dat een voordeel van € 196.000,- wordt verkregen.

Om zorg te dragen voor een haalbare invoering voor de gemeenten die meer moeten gaan bijdragen is door het AB van de ODG besloten om een zachte landing in te voeren. Deze zachte landing houdt in dat in een periode van drie jaar geleidelijk de effecten van het nieuwe financieringsmodel worden verdeeld over de deelnemers. Na drie jaar betaalt iedere deelnemer het bedrag conform begroting en is het voordeel voor Midden-Groningen in zijn geheel behaald. Het eerste voordeel dat voor Midden-Groningen wordt behaald bedraagt € 46.000,- met ingang van 1 januari 2022. Voor Midden-Groningen ziet de extra bijdrage voor de zachte landing er voor de komende drie jaar als volgt uit:

	2022	2023	2024	2025
Extra bijdrage tov begroting	€ 150.000,-	€ 102.000,-	€ 52.000,-	€ -

Aan het nieuwe financieringsmodel liggen meerdere standaarden ten grondslag:

- regionaal uitvoerings- en handhavingsbeleid. Hiermee worden alle bedrijven in de provincie Groningen op dezelfde manier gecontroleerd. Daarnaast vindt risico gestuurd toezicht plaats.
- collectieve taken. Hierbij kan worden gedacht aan het volgen van grond- en afvalstromen, milieucriminaliteit, calamiteitendienst en voorbereiden op nieuwe wet- en regelgeving.

In navolging van het uitwerken van het financieringsmodel heeft het AB de ODG opgedragen om de dienstverlening verder te optimaliseren. Dit wordt vormgegeven in gezamenlijke monitoring en uitwerken van efficiency op onderdelen. Voor bijvoorbeeld asbesttaken wordt met ingang van 2022 een kostenbesparing begroot van € 230.000,- voor alle gemeenten samen. Dit ontstaat door de regionale samenwerking op dit vlak die er nu niet is.

8. Kanttekeningen en risico's

In de begroting 2022 zijn de loon- en prijsstijgingen verwerkt en is het nieuwe financieringsmodel doorvertaald. Daarnaast zijn in de ontwerpbegroting vier ontwikkelingen benoemd die financieel zijn verwerkt. Deze ontwikkelingen zijn:

- IT ontwikkelingen;
- Wet kwaliteitsborging voor het bouwen;
- Register externe veiligheid;
- Cao-afspraken;
- Nieuw financieringsmodel.



Deze ontwikkelingen zijn meegenomen in de risicoparagraaf en de weerstandsreserve. Mogelijk kan dit in 2022 tot begrotingswijzigingen leiden. Zodra hierover meer duidelijk is wordt dit binnen de gemeenschappelijke regeling kenbaar gemaakt. Hiervoor wordt het eigen vermogen van de ODG aangewend.

Met de Omgevingswet en de Wet kwaliteitsborging voor het bouwen op komst zijn grote wijzigingen in de werkprocessen gemoeid. Dit vereist de nodige aandacht en zorgvuldigheid. Hier wordt in nauwe samenwerking met betrokken deelnemers en de ODG gewerkt.

9. Financiële paragraaf

In de begroting van de gemeente Midden-Groningen is een jaarlijkse bijdrage voor de ODG opgenomen. Op basis van de begroting 2021 van de ODG is al rekening gehouden met meerjarige ontwikkelingen in de deelnemersbijdrage, namelijk € 3.529.000,- voor 2022. De geactualiseerde deelnemersbijdrage 2022 bedraagt € 3.468.000,-.

10. Communicatie

Nadat de raad een besluit heeft genomen over het al dan niet kenbaar maken van een zienswijze op de ontwerpbegroting ODG 2022 moet dit worden meegedeeld aan de ODG.

11. Draagvlak en vervolgtraject (afstemming, tijdpad)

Deze stukken boden geen aanleiding tot het plaatsen van aanvullende opmerkingen. De financiële gevolgen zijn in het betreffende kopje verwerkt.

Burgemeester en wethouders van de gemeente Midden-Groningen,

A. Hoogendoorn
Burgemeester

H.J.W. Mulder
Secretaris

Bijlage:

- 1 Ontwerpbegroting ODG 2022
- 2 Memo raden en staten ODG